

SAŽETAK

VRIJEME JE ZA

AKCIJU!

**NAČINI NA KOJE POLITIKE MOGU JAČATI KOLEKTIVNO
PREGOVARANJE S VIŠE POSLODAVACA U EUROPI**

Stan De Spiegelaere

UNI Europa – The European Services Workers Union

Rue Joseph II, 40 | 1000 Brussels | Belgium | Tel: +32 2 234 5656 | www.uni-europa.org

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

SAŽETAK

Europska direktiva o minimalnoj plaći nudi europskom sindikalnom pokretu povijesnu priliku da obnovi svoju moć jačanjem kolektivnog pregovaranja. Sve europske zemlje sada će biti obvezne štititi i promicati kolektivno pregovaranje, a ako je obuhvaćenost kolektivnim pregovaranjem manja od 80 %, države članice EU-a bit će obvezne izraditi i provesti nacionalne akcijske planove za povećanje obuhvaćenosti.

Na temelju izvješća 20 stručnjaka iz zemalja, ovo izvješće ima za cilj podržati sindikate u Europi u njihovim naporima da maksimalno iskoriste ove nacionalne akcijske planove pružajući detaljan pregled niza ideja o tome kako promicati obuhvaćenost kolektivnim pregovorima. Ovo izvješće nije iscrpno i konačno te ne odražava stav sindikata UNI Europa, stručnjaka ni podružnica sindikata UNI Europa. To je jednostavno popis ideja koje mogu (ili ne moraju) biti poželjne ili učinkovite u različitim kontekstima industrijskih odnosa.

Ideje su strukturirane oko 5 glavnih područja intervencije:

Prvo, mnoge ideje odnose se na potrebu **jačanja sindikalnih kapaciteta pregovaranja**. To se može postići uklanjanjem postojećih prepreka sindikalnom organiziranju i zaštitom radnika od protusindikalnih praksi. Zatim, članstvo u sindikatu može se potaknuti ograničavanjem troškova pridruživanja sindikatu putem poreznih oslobođenja ili povrata, uvođenjem struktura sličnih Ghentu, pružanjem sindikalnog pristupa radnicima, objektima i resursima za zastupanje sindikata

ili pružanjem izravne potpore za izgradnju kapaciteta (sektorskim) sindikatima. Ostali prijedlozi uključuju uvođenje pogodnosti isključivo za sindikate, uvođenje naknada za solidarnost ili čak sustava obveznog članstva u sindikatu te opću potrebu za ponovnom regulacijom tržišta rada kako bi se izbjegao nesiguran rad.

Drugi dio usredotočen je na **poslodavce** te naglašava važnost spremnih i sposobnih poslodavaca za učinkovito kolektivno pregovaranje i ulogu javne politike u tom pogledu. Poticajne politike rješavaju čest nedostatak ovlaštenja organizacija poslodavaca za pregovaranje te izazov fragmentiranog pregovaranja u sustavima s više poslodavaca zbog definicija sektora. Ostale, poticajnije politike uvjetuju neke pogodnosti poduzeća (npr. porezne olakšice, osposobljavanje, pristup subvencioniranom zapošljavanju) kolektivnim pregovaranjem. Prijedlozi u većoj mjeri prinudnih politika uključuju obvezno članstvo organizacija poslodavaca s ovlaštenjem za pregovaranje,

Kao treće, javna politika igra važnu ulogu u promoviranju **učinkovitih procesa kolektivnog pregovaranja**. Takve politike mogu se usredotočiti na osiguravanje dostupnosti točnih i potpunih podataka, predlaganje zahtjeva za informacijama za poslodavce i naglašavanje pravila pregovaranja u dobroj vjeri, s preporukama za izradu povelja koje navode poštene prakse pregovaranja. Zakonodavstvo o štrajku prepoznato je kao ključno za uspješno pregovaranje, uz zahtjeve za reformu propisa o štrajku. Politike temeljene na

poticajima uključuju oblikovanje infrastrukture za pregovaranje, financijsku potporu za pregovaranje i potporu za posredovanje. Opet, politika može neke pogodnosti uvjetovati kolektivnim ugovorima, zajedno s političkim pritiskom u svrhu poticanja sektorskog pregovaranja. Prisilnije mjere uključuju obvezne sustave pregovaranja, obvezno posredovanje, arbitražu i postavljanje sektorskih standarda putem vladine regulacije u slučaju neuspjeha pregovaranja. Cilj je ovih politika olakšati, potaknuti i, prema potrebi, provesti postupak kolektivnog pregovaranja kako bi se osigurali pravedni i uspješni rezultati.

Kao četvrto, kolektivno pregovaranje može se promicati osiguravanjem da su **kolektivni ugovori učinkoviti regulatorni instrumenti**. U tu svrhu, javna politika može primijeniti nekoliko strategija za povećanje njihove važnosti. Na primjer, politike mogu razjasniti pravni status i zahtjeve za sektorske sporazume, osigurati načelo povoljnosti i uspostaviti jasnu hijerarhiju normi. Politike proširenja prepoznate su kao vrlo snažan pokretač povećanja obuhvaćenosti kolektivnim ugovorima. Prijedlozi uključuju ograničavanje administrativne i političke diskrecije, automatsko proširenje i razmatranje kvalitativnih kriterija. Ostale mjere uključuju ograničavanje uporabe klauzula o izuzimanju, izradu dobrovoljnih povelja o sporazumima s više poslodavaca u regijama bez jasnog zakonodavstva i korištenje javne nabave za poticanje sektorskog pregovaranja. U većoj mjeri obvezujuće mjere uključuju povećanje mogućnosti provedbe sporazuma putem specijaliziranih radnih sudova, poboljšanje ukupne provedbe i korištenje usluga socijalne inspekcije za praćenje usklađenosti.

U posljednjem dijelu fokus se prebacuje na važnost **kulture**, jer kulturno prihvaćanje kolektivnog pregovaranja (više poslodavaca) igra ključnu ulogu u njegovoj rasprostranjenosti. Tvorci politika

moгу utjecati na ovu kulturnu perspektivu različitim sredstvima, kao što su uspostava mehanizama za praćenje opsega i sadržaja kolektivnog pregovaranja, osiguravanje dvostranih ili trostranih struktura za nadzorna tijela i osiguravanje financiranja istraživanja o socijalnom dijalogu i kolektivnom pregovaranju. Obrazovanje također doprinosi oblikovanju kulturnih stavova, gdje se socijalni dijalog može učiniti dostupnijim putem javnog obrazovnog sustava i tečajeva poslovnog upravljanja. Javne kampanje o prednostima kolektivnog pregovaranja, koje uključuju netradicionalne aktere kao što su nevladine organizacije, novinari i aktivisti, također mogu promicati pozitivnu kulturu vezanu uz dobre uvjeta rada i prava na kolektivno pregovaranje.

UAI global
union
europa

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them